

Проект на Наредба за съдържанието, условията и реда за водене, поддържане и ползване на регистъра на приемно-предавателните станции на наземни мрежи..

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 29.08.2022 г. - 28.09.2022 г. Неактивна

Номер на консултация: #7008-K

Област на политика: Архив - Транспорт

Тип консултация: Акт на министър

Вносител: Министерство на транспорта и съобщенията

Тип носител: Национално

Проектът на Наредба за съдържанието, условията и реда за водене, поддържане и ползване на регистъра на приемно-предавателните станции на наземни мрежи, дейностите по чл. 151, ал. 1, т. 16 от Закона за устройство на територията (ЗУТ) и точките за безжичен достъп с малък обхват, заедно с проекта на Постановление на Министерския съвет за приемането на наредбата, (проектът) е разработен от Комисия за регулиране на съобщенията (КРС/Комисията) във връзка с изпълнение на разпоредбите на чл. 33, ал. 6 от Закона за електронните съобщения (изм. и доп. ДВ. бр. 20 от 09.03.2021 г.).

Съгласно чл. 33, ал. 6 от ЗЕС, КРС следва да създаде и поддържа регистър на приемно-предавателните станции на наземни мрежи, позволяващи предоставянето на електронни съобщителни услуги, и извършените дейности по чл. 151, ал.1, т. 16 от ЗУТ, както и на точки за безжичен достъп с малък обхват. С проекта се предлага въвеждането на ясни правила за условията и редът за воденето, поддържането и ползването на регистъра, както и дължимите административни такси.

Със свое Решение № 301 от 19.08.2021 г. КРС прие първоначален проект на наредба по чл. 33, ал. 6 и откри процедура на обществено обсъждане. Резултатите от общественото обсъждане, включително мотивите на Комисията по неприетите бележки, са налични на страницата на КРС в интернет на адрес <https://www.crc.bg/bg/statii/2205/krs-prie-rezultatite-ot-provedenoto-obshtestveno-obsyhdane-na-proekt-na-postanovlenie-na-ministerskiq-syvet-za-priemane-na-naredba-za->

sydyrzhanieto-usloviqta-i-reda-za-vodene-poddyrzhane-i-polzvane-na-registyra-na-priemno-predavatelnite-stancii-na-nazemni-mrezhi-dejnostite-po-chl-151-al-1-t-16-ot-zakona-za-ustrojstvo-na-teritoriqta-i-tochkite-za-bezzhichen-dostyp-s-malyk-obhvat

В рамките на общественото обсъждане на проекта, както и при процедурата по съгласуване съгласно чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, са повдигнати важни въпроси от заинтересованите страни и компетентните ведомства, включително от страна на Министерството на транспорта и съобщенията. В тази връзка в проекта са въведени съответни изменения и допълнения. Измененият и допълнен проект е приет с Решение № 280 от 04.08.2022 г. на КРС. Настоящата процедура на обществено обсъждане се провежда на основание разпоредбата на чл. 18, ал. 1 от ЗЕС.

Проектът на наредба има за цел привеждането в съответствие на подзаконовата нормативна уредба с последните изменения и допълнения в ЗЕС, както и постигане на целите на закона. Наличието на регистър по чл. 33, ал. 6 от ЗЕС ще спомогне изпълнението на функциите на секторния регулатор и ще спомогне за прилагането на изискванията на чл. 4 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1070 на Комисията от 20 юли 2020 г. за определяне на характеристиките на точките за безжичен достъп с малък обхват съгласно член 57, параграф 2 от Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения (ОВ, L 234/11 от 21 юли 2020 г.).

На следващо място, с приемането на наредбата ще се определят:

1. съдържанието, условията и редът за водене, поддържане и ползване на регистъра на приемно-предавателните станции на наземни мрежи, дейностите по чл. 151, ал. 1, т. 16 от Закона за устройство на територията и на уведомленията за разположени точки за безжичен достъп с малък обхват;
2. процедурата за вписване в регистъра и заличаване на направена регистрация;
3. условията и редът за предоставяне на достъп до информация в регистъра;
4. дължимите административни такси.

Приемането на предложени подзаконов нормативен акт ще доведе до намаляване на административната тежест, състоящо се в облекчаване режима за разполагане на приемно-предавателните станции. Отпада необходимостта от издаване на разрешение за строеж за дейностите по поддръжка, дооборудване и/или подобряване на елементи на приемно-предавателни станции, както и тяхната подмяна или допълване. Очаква се по този начин да се стимулира конкурентоспособността и да се насърчат предприятията да инвестират в развитието и модернизиранието на съществуващите мобилни мрежи и да въвеждат технологии от нови поколения на българския пазар, което от своя страна ще бъде в полза на потребителите. В резултат на това се създават предпоставки за нарастване на икономическия растеж, развитие на регионите и постигане на устойчиви икономически и социални ползи.

На следващо място, с приемането на наредбата ще се създадат условия за осигуряване на информация на всички заинтересовани държавни органи, упражняващи надзорни и контролни функции, както и на прозрачност за гражданите

по отношение на изградените приемно-предавателните станции на наземни мрежи.

Приемането на предложения подзаконов нормативен акт ще доведе до намаляване на административната тежест, състоящо се в облекчаване режима за разполагане на приемно-предавателните станции. Въвежда се еднократна такса за административни услуги, която е разходоориентирана и съобразена с чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност. Размерът на таксата съответства на разходите на КРС за извършване на съответната услуга, за упражняване на контрол, за необходимите материално-технически разходи и вложените часове работа.

Приемането на наредбата не води до въздействие върху държавния бюджет. След приемането на проекта на наредбата няма да бъдат необходими допълнителни финансови средства за нейното прилагане. Приблизителните приходи от предоставянето на услугите по разглеждане на заявление за вписване в регистъра ще бъдат в рамките на одобрения бюджет на КРС.

С проекта на наредба не се въвеждат норми на правото Европейския съюз, поради което не е нужно изготвянето на справка за съответствие с европейското право.

Лице за контакт: Латинка Разпопова Главен експерт Министерство на транспорта и съобщенията Отдел „Развитие на електронните съобщения”, Дирекция „Съобщения”, Тел.: 02/9409 273 E-mail: lgrazporova@mtitc.government.bg

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на транспорта и съобщенията

Адрес: София, София , ул. Дякон Игнатий № 9

Електронна поща: mail@mtc.government.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Наредба за съдържанието, условията и реда за водене, поддържане и ползване на регистъра на приемно-предавателните станции на наземни мрежи, дейностите по чл. 151, ал. 1, т. 16 от Закона за устройство на територията и на уведомленията за разположени точки за безжичен достъп с малък обхват - вер. 1.0 | 29.08.2022](#)

[Мотиви към Проекта на Наредба за съдържанието, условията и реда за водене, поддържане и ползване на регистъра на приемно-предавателните станции на наземни мрежи, дейностите по чл. 151, ал. 1, т. 16 от Закона за устройство на територията и на уведомленията за разположени точки за безжичен достъп с малък обхват - вер. 1.0 | 29.08.2022](#)

[Частична предварителна оценка към Проекта на Наредба за съдържанието, условията и реда за водене, поддържане и ползване на регистъра на приемно-предавателните станции на наземни мрежи, дейностите по чл. 151, ал. 1, т. 16 от Закона за устройство на територията и на уведомленията за разположени точки за безжичен достъп с малък обхват - вер. 1.0 | 29.08.2022](#)

[Становище на МС към Проекта на Наредба за съдържанието, условията и реда за водене, поддържане и ползване на регистъра на приемно-предавателните станции на наземни мрежи, дейностите по чл. 151, ал. 1, т. 16 от Закона за устройство на територията и на уведомленията за разположени точки за безжичен достъп с малък обхват - вер. 1.0 | 29.08.2022](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 21.11.2022](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Илия Христозов (22.09.2022 13:39)

Кратко обяснение на моето становище

Разбирам, че гореизложеното становище е много дълго и трудно се чете, за което се извинявам още веднъж.

За тези, на които не им се чете толкова много, ще се опитам да го обясня накратко.

Първото, което прави впечатление в така представения проект е промяната на наименованието на Наредбата. Нейното наименование е вече „*Наредба за ... и на **уведомленията за разположени** точки за безжичен достъп с малък обхват*“, а не както е в ЗЕС и в първоначалния вариант на КРС, а именно „*Наредба за ... и на точки за безжичен достъп с малък обхват*“.

С тази промяна се изменя напълно смисъла и целта на наредбата, такива каквито те би трябвало да бъдат по смисъла на ЗЕС. Вече не става въпрос за регистър на точки за безжичен достъп с малък обхват (ТБДМО), какъвто трябва да бъде по смисъла на ЗЕС, а става вече регистър на **уведомленията за разположени** точки за безжичен достъп с малък обхват, т.е. регистър на документи.

Целта на тази промяна е да не се допусне реален регистрационен режим за разполагането на ТБДМО, а да се регламентира някакъв **псевдорегистрационен** режим, който на практика е уведомителен.

По този начин в регистъра няма да бъдат данните (координати и други) за ТБДМО, а в регистъра ще бъдат само номерата на уведомленията или в най-добрия случай сканирано изображение на уведомлението, но това не е ясно посочено в проекта.

В резултат на това няма да може да се визуализират данните за ТБДМО, няма да се изпълни в пълен обем целта, заложена в чл. 3 на Наредбата и ще има редица други проблеми.

За да се отстранят тези слабости на проекта, съм предложил съответните изменения и допълнения на Наредбата, които са видни в коментарите ми по-горе.

Автор: Илия Христозов (21.09.2022 20:07)

Анализ и обосновка за необходимостта от регистрационен режим за разполагането на ТБДМО-част 8

Видно е от тези разпоредби, че категорично става въпрос за регистрационен режим на разполагането/разгръщането на ТБДМО. Единствената неточност, която всъщност продължава да „налива вода в мелницата“ на поддръжниците на уведомителния режим, е наличието на думата „уведомления“ **вместо правилната дума „заявления“**. Аз съм убеден, че това е неточност, защото тези разпоредби би трябвало да са в следствие на точно транспониране на Директивата, а в нея, както се убедихме по-горе **липсва** думата „уведомления“, а има думи като „заявления“ и „искания“. Явно е, че законодателят е заимствал думата „уведомления“ от Регламента, но както обосновах по-горе Регламентът е **тясно специализиран само относно определяне** на „*физическите и техническите характеристики на точките за безжичен достъп с малък обхват*“ **и не е свързан със самата процедура на разполагането** на ТБДМО.

Логично ще е със следващия ЗИД на ЗЕС думата „уведомления“ да се замени с правилната дума „заявления“ и по този начин ще имаме точно транспониране на Директивата. Логичният вид на изречение второ в чл. 33, ал. 7 от ЗЕС би трябвало да е **„Заявления за вписване в регистъра по ал. 6 на точките за безжичен достъп с малък обхват, които отговарят на изискванията, определени в [Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2020/1070](#), се подават не по-късно от 14 дни след тяхното инсталиране.**“, като по този начин ще се спази и терминологията, такава каквато е в съображение 11 и в чл. 3 от Регламента.

Разполагането на ТБДМО е регламентирано и в ЗУТ, където с текста на чл. 151, ал. 1, т. 18 е указано, че не се изисква разрешение за строеж за „**точки за безжичен достъп с малък обхват, които отговарят на изискванията, определени в [Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2020/1070](#)**“. **В ал. 2 на същия член е регламентирано обаче изключението**, че разполагането на ТБДМО на „**недвижими културни ценности в техните граници и охранителни зони**“ се извършва след съгласуване **и това кореспондира** с изключението предвидено в Директивата за разполагането на ТБДМО на защитени сгради и обекти или от съображения за обществена безопасност.

Крайният извод е, че режимът на разполагането/разгръщането на ТБДМО трябва да бъде регистрационен и затова Наредбата трябва да бъде внесена за разглеждане от МС във вида, в който е предложена от КРС с Решение 4/06.01.2022 г. с някои допълнения и изменения, които съм обосновал в приложените мотиви.

Важно е да се отбележи, че в сегашния си вид ЗЕС е доста пестелив по отношение на регламентацията на регистрационния режим на приемно-предавателните станции и ТБДМО и препраща към подзаконовия нормативен акт (Наредбата). **Добре би било при бъдещи промени на ЗЕС, да се сложат по-подробни изрични разпоредби за този регистрационен режим (по аналогия с чл. 78, 78а, 85 и други от ЗЕС)**, на основание на изискванията и условията, посочени в Директивата и Регламента. По този начин ще се избегне различното тълкуване по тези въпроси.

Автор: Илия Христозов (21.09.2022 20:06)

Анализ и обосновка за необходимостта от регистрационен режим за разполагането на ТБДМО-част 7

Следователно уведомленията, които са регламентираны в Регламента, **са само част от цялата процедура на регистрацията** на съответната ТБДМО и са необходими на компетентните органи да направят окончателната си преценка дали съответната ТБДМО отговаря на предварително обявените изисквания за обществена безопасност.

Още веднъж ще обърна внимание, че **Регламентът е тясноспециализиран акт**, който е издаден на основание конкретна разпоредба от Директивата, а именно чл. 57, параграф 2, в която разпоредба изрично е определен обхвата на регламента, а

именно, да уточни „физическите и техническите характеристики, например максимални размери, тегло и когато е уместно - мощност на излъчване на точки за безжичен достъп с малък обхват“ **и следователно от него не може да се правят изводи за вида на режима.**

От всичко гореизложено може да се направи категоричния извод, че режимът на разполагането/инсталирането на ТБДМО не само може, но и **трябва да бъде регистрационен**. Дори ако се приложи принципът на изключването, ще се стигне до извода, че след като режимът не може да е разрешителен или уведомителен, **остава само да е регистрационен.**

Българският законодател също е стигнал до извода за регистрационен режим на разполагането на ТБДМО и го е отразил в съответните текстове в ЗЕС са:

“Чл. 33 (6) **Комисията създава и поддържа регистър** на приемно-предавателните станции на наземни мрежи, позволяващи предоставянето на електронни съобщителни услуги, и извършените дейности по [чл. 151, ал. 1, т. 16 от Закона за устройство на територията](#), както и **на точки за безжичен достъп с малък обхват**. Обстоятелствата, които се вписват, условията и редът за воденето, поддържането и ползването на регистъра, както и дължимите административни такси, включително за издаване на документи по [чл. 151, ал. 4, т. 4 от Закона за устройство на територията](#), се определят с наредба на Министерския съвет по предложение на комисията.

(7) Операторът на електронната съобщителна мрежа по ал. 6 е длъжен да подаде заявление за регистрация пред Комисията в 14-дневен срок след регистрацията пред органите на държавния здравен контрол в съответствие със [Закона за здравето](#) и подзаконовите актове по неговото прилагане. **Уведомления за вписване в регистъра по ал. 6 на точки за безжичен достъп с малък обхват се подават в 14-дневен срок от тяхното разполагане.**

(8) **Комисията уведомява служебно** кметовете на съответните общини и районните здравни инспекции **за регистрацията по ал. 7.”**

Автор: Илия Христозов (21.09.2022 20:03)

Анализ и обосновка за необходимостта от регистрационен режим за разполагането на ТБДМО-част 6

2)Параграф 1 не засяга правомощията на държавите членки да определят общите нива на електромагнитните полета, възникващи в резултат на съвместното разполагане или натрупването в дадена местна зона на точки за безжичен достъп с малък обхват, и да гарантират съответствие с приложимите обобщени гранични стойности на експозиция на електромагнитни полета в съответствие с правото на Съюза със средства, различни от индивидуалните разрешителни за разгръщане на точки за безжичен достъп с малък обхват.

3)Операторите, инсталирали точки за безжичен достъп с малък обхват от класове E2 или E10, отговарящи на условията, посочени в параграф 1, **уведомяват**

националния компетентен орган в срок от две седмици след инсталирането на всяка такава точка за инсталацията и местоположението на тези точки за достъп, както и за изискванията, на които отговарят, в съответствие със същия параграф.”

Видно е, че и в Регламента се повтаря изискването **„разгръщането на тези точки следва да бъде улеснено чрез режим за разгръщане без разрешително“** и че **„при тяхната експлоатация следва също така да е гарантирано високо ниво на защита на общественото здраве“**. Затова трябва **„да се даде възможност за осъществяване на надзор и наблюдение от страна на компетентните органи“**, а е ясно, че понятието **„надзор“** включва и активна намеса от страна на компетентните органи. Следователно не може да става и дума за уведомителен режим.

Разпоредбите на съображение 12 и чл. 3, параграф 2 **не засягат правомощията компетентните органи да контролират „общите нива на ЕМП, възникващи в резултат на съвместното разполагане или натрупването в дадена местна зона на точки за безжичен достъп с малък обхват, ... както и на други видове базови станции ... за да гарантират тяхното съответствие с приложимите обобщени гранични стойности на експозиция съгласно правото на Съюза със средства, различни от индивидуалните разрешителни за разгръщане на точки за безжичен достъп с малък обхват.“**

Това означава, че **правото и задължението на компетентните органи да измерват нивото на електромагнитните полета след разполагането на ТБДМО си остава**, както и правото да се вземат необходимите мерки при превишаване на стойностите.

В Регламента обаче има едни текстове, тълкуването на които се изкарва **извън техния реален контекст** и се използват да се защити погрешната теза за необходимостта от уведомителен режим. Тези текстове са в съображение 11 – **„операторът следва да подаде до компетентния орган, не по-късно от две седмици след инсталирането, уведомление за него, ...“** и в чл. 3, параграф 3 – **„Операторите ... уведомяват националния компетентен орган в срок от две седмици след инсталирането на всяка такава точка за инсталацията и местоположението на тези точки за достъп, както и за изискванията, на които отговарят, в съответствие със същия параграф“** (техническите характеристики на точките за достъп и декларация за съответствие на инсталацията с разпоредбите на регламента).

Думите **„уведомление“** в съображение 11 и **„уведомяват“** в чл. 3, параграф 3 са единствените думи в този документ (както вече посочих, в Директивата няма и намек за уведомителен режим), които **поради общия си корен с думата „уведомителен“** могат да се използват като оправдание за искането за уведомителен режим.

Не се отчита обаче юридическият факт, че Регламентът, както е видно от неговото наименование и от текста на чл. 1 е **тясно специализиран само относно определяне** на **„физическите и техническите характеристики на точките за безжичен достъп с малък обхват“** и **не е свързан със самата процедура на разполагането/ разгръщането** на ТБДМО, която е регламентирана в **член 57**

„Разгръщане и експлоатация на точките за безжичен достъп с малък обхват“

на Директивата. Именно в Директивата е регламентирано, че са необходими искания/заявления от операторите за разполагането/ разгръщането на ТБДМО.

Автор: Илия Христозов (21.09.2022 20:00)

Анализ и обосновка за необходимостта от регистрационен режим за разполагането на ТБДМО-част 5

В **съображение 8** е посочено, че „Стандарт EN 62232:2017 се прилага за **всички видове базови станции, обхванати в пет инсталационни класа**, отговарящи на различни гранични стойности за тяхната еквивалентна изотропно излъчвана мощност (EIRP), съответно **от няколко миливата (клас E0), 2 W (клас E2), 10 W (клас E10), 100 W (клас E100) и над 100 W (клас E +)**. Като се имат предвид разстоянията за безопасност при монтирането, които трябва да се спазват съгласно посочения стандарт, и тъй като [Директива \(ЕС\) 2018/1972](#) предвижда точките за безжичен достъп с малък обхват да представляват оборудване с ниска мощност, **настоящият регламент следва да се прилага само за инсталационни класове E0, E2 и E10**. Съгласно таблица 2 в точка б.2.4 от стандарт EN 62232:2017 се изисква най-ниската излъчваща част на антената от клас E10 да е на височина най-малко 2,2 m над общодостъпна пешеходна зона, за да се осигури разстояние от най-малко 20 cm между основния лоб на антената и тялото на лице с височина 2 m.“

В **съображение 11** е посочено, че „**С цел да се даде възможност за осъществяване на надзор и наблюдение от страна на компетентните органи, по-специално в случай на множество антени системи, разположени на едно и също място**, всеки оператор, който инсталира точки за безжичен достъп с малък обхват от клас **E2 или E10**, в съответствие с характеристиките, определени в настоящия регламент, следва да информира своевременно компетентния орган за тази инсталация. За тази цел **операторът следва да подаде до компетентния орган, не по-късно от две седмици след инсталирането, уведомление за него, в което са включени местоположението и техническите характеристики на тези точки за достъп, както и декларация за съответствие на инсталацията с разпоредбите на настоящия регламент**. За да се осигури лесна процедура във всички държави членки, това уведомление следва да се подава до единна информационна точка, като например точката, създадена съгласно [Директива 2014/61/ЕС](#) на Европейския парламент и на Съвета.“

В **съображение 12** е посочено, че „**Настоящият регламент следва да не засяга правомощията на държавите членки да определят общите нива на ЕМП, възникващи в резултат на съвместното разполагане** или натрупването в дадена местна зона на точки за безжичен достъп с малък обхват, обхванати от член 57, параграф 1, втора алинея от Директива (ЕС) 2018/1972, **както и на други видове базови станции, за да гарантират тяхното съответствие с приложимите обобщени гранични стойности** на експозиция съгласно правото на Съюза **със средства, различни от индивидуалните разрешителни за разгръщане** на точки за безжичен достъп с малък обхват.“

В съображение 15 е посочено, че **„Настоящият регламент следва да не засяга националните мерки по отношение на безопасността, доставката на комунални услуги, зачитането на частната собственост, включително правото на собствениците да определят как се използва тяхната собственост, както и по отношение на правото за преминаване във връзка със свързването на дадена точка за безжичен достъп с малък обхват с мрежа за отдалечена връзка в съответствие с правото на Съюза.“**

Разпоредбата на **Член 1** на Регламента е:

„Настоящият регламент определя физическите и техническите характеристики на точките за безжичен достъп с малък обхват, посочени в [член 57, параграф 1, втора алинея от Директива \(ЕС\) 2018/1972](#).“

Член 3 на Регламента е:

*1). Точките за безжичен достъп с малък обхват, посочени в член 57, параграф 1, втора алинея от Директива (ЕС) 2018/1972, **отговарят на изискванията на европейския стандарт, посочени в буква Б** от приложението към настоящия регламент, **и или:***

а) са изцяло и безопасно интегрирани** в поддържащата ги конструкция, поради което са невидими за обикновения наблюдател, **или

***б) отговарят на условията, посочени в буква А** от приложението към настоящия регламент.*

Автор: Илия Христозов (21.09.2022 19:48)

Анализ и обосновка за необходимостта от регистрационен режим за разполагането на ТБДМО-част 4

Видно е, че има известно ограничение за административна намеса само преди разполагането/развърщането на ТБДМО, но няма изискване за ограничаване на режима или контрола след тяхното разполагане. Дори напротив, в член 7 от Директива 2014/53/ЕС ясно е посочено, че могат да се въвеждат **„допълнителни изисквания за пускането в действие и/или използването на радиосъоръжение само по съображения, свързани с ефективното и ефикасно използване на радиочестотния спектър, избягването на вредни радиосмущения, избягването на смущаващи електромагнитни въздействия или с общественото здраве“**, т.е. няма абсолютно ограничение за административна намеса и контрол след тяхното развърщане.

Ясно е указан в съображение 139 и срокът в общия случай, за получаване на разрешението за разполагане/инсталиране на ТБДМО, а именно **„Процесът на оценяване на заявление за разрешително следва да е максимално кратък и по-принцип да не отнема повече от четири месеца.“**

Тези факти и необходимостта от наличието на **„заявления“** или **„основателни искания“** при спазването на **разумни условия от съображения за обществена безопасност, както и наличието на определен срок (до четири месеца) за**

оценяване на заявленията, отхвърлят възможността режимът да е уведомителен и остава възможен единствено регистрационният режим.

Хипотезата за обоснован отказ също не кореспондира с възможността за уведомителен режим.

По аналогичен начин стои въпросът и при разпоредбите на Регламента, които на практика се основават на разпоредби от Директивата.

В **съображение 1** на Регламента е посочено, че „**Както се посочва в [Директива \(ЕС\) 2018/1972](#)**, тъй като е вероятно точките за безжичен достъп с малък обхват да имат положително въздействие върху използването на радиочестотния спектър и развитието на безжичните комуникации в Съюза, разгръщането на тези точки следва да бъде улеснено чрез режим за разгръщане без разрешително.“

В **съображение 3** е посочено, че „**За да бъдат приети от обществеността и да се осигури устойчивото им разгръщане**, точките за безжичен достъп с малък обхват, за които се прилага [член 57, параграф 1, втора алинея от Директива \(ЕС\) 2018/1972](#), следва да имат минимално визуално въздействие. За тази цел, те трябва да са невидими за обикновения наблюдател или монтирани по ненаатрапващ се начин върху поддържащата ги конструкция. При тяхната експлоатация следва също така да е гарантирано високо ниво на защита на общественото здраве, както е посочено в Препоръка 1999/519/ЕО на Съвета“

В **съображение 4** е посочено, че „[Директива 2014/53/ЕС](#) на Европейския парламент и на Съвета предвижда, че радиосъоръженията, **включително точките за безжичен достъп с малък обхват, трябва да се конструират така, че да е гарантирано опазването на здравето и безопасността на хората.**“

В **съображение 7** е посочено, че „Точките за безжичен достъп с малък обхват следва да отговарят на европейския хармонизиран стандарт EN 62232:2017 „Определяне на напрегнатост на RF поле, плътност на мощността и специфичната погълната мощност (SAR) в близост до радиокомуникационни базови станции за целите на оценяването на облъчването на човека“. Този стандарт предоставя методика за монтиране на **базови станции**, при която се взема предвид тяхната емисионна мощност с цел да се оцени експозицията на човека на електромагнитни полета („ЕМП“) и която е в съответствие с граничните стойности, определени в Препоръка 1999/519/ЕО. Към този стандарт се препраща също в раздел 6.1 от европейския хармонизиран стандарт EN 50401:2017 „Стандарт за продукт за демонстриране на съответствието на устройства/съоръжения на **базови станции** с граничните стойности на облъчване от радиочестотни електромагнитни полета (110 MHz - 100 GHz) при пускане в експлоатация“ във връзка с оценката на съответствието на точка за безжичен достъп, въведена в експлоатация в своята оперативна среда, с граничните стойности на експозиция на ЕМП, определени в Препоръка 1999/519/ЕО.“

Автор: Илия Христозов (21.09.2022 19:44)

Анализ и обосновка за необходимостта от регистрационен режим за разполагането на ТБДМО-част 3

4. Държавите членки, **като прилагат, когато е необходимо, процедурите, приети в съответствие с Директива 2014/61/ЕС, гарантират, че операторите имат право на достъп до всяка физическа инфраструктура, контролирана от национални, регионални или местни обществени органи, която е технически подходяща да приеме точки за безжичен достъп с малък обхват или която е необходима**, за да се свържат подобни точки за достъп към опорна мрежа, включително улични съоръжения, като например осветителни стълбове, улични табели, светофари, билбордове, автобусни и трамвайни спирки и метростанции. **Обществените органи изпълняват всички основателни искания за достъп при справедливи, разумни, прозрачни и недискриминационни условия, които трябва да бъдат общодостъпни в единна информационна точка.**

5. Без да се засягат търговските споразумения, **разгръщането на точките за безжичен достъп с малък обхват не подлежи на такси, надхвърлящи административните такси в съответствие с член 16.**“

Чл. 58 от Директивата е:

„Член 58

Технически регламенти относно електромагнитните полета

Процедурите, установени в Директива (ЕС) 2015/1535, се прилагат по отношение на всяка предприемана от държава членка проектомарка, която би наложила относно разгръщането на точките за безжичен достъп с малък обхват изисквания за електромагнитните полета, различни от предвидените в Препоръка 1999/519/ЕО.“

Тук ще цитирам и споменатия по-горе в съображение 140 и чл. 57 параграфи 1 и 4 на Директивата, **член 7 от Директива 2014/61/ЕС** (да не се бърка с горесцитирания член 7 от Директива 2014/53/ЕС, който е споменат в съображение 139 и чл. 57 параграф 3 на Директивата).

Директива 2014/61/ЕС

Член 7 Процедура за издаване на разрешение

1. Държавите членки осигуряват чрез единната информационна точка достъп до цялата необходима информация, отнасяща се до приложимите условия и процедури за издаване на разрешения за строежи, необходими **с оглед разполагането на елементи на високоскоростни електронни съобщителни мрежи**, включително информацията за освобождаванията, приложими към такива елементи, относно някои или всички разрешения, изисквани съгласно националното право.

2. Държавите членки **могат да предвидят**, че всяко предприятие, което предоставя или което има право да предоставя обществени съобщителни мрежи, **има право да подава по електронен път, чрез единната информационна точка, заявления за издаване на разрешения за строежите, които са необходими с оглед разполагането на елементи на високоскоростни електронни съобщителни мрежи.**

3. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че компетентните органи издават или отказват издаването на разрешения в срок от четири месеца от датата на получаване на пълно заявление за издаване на разрешение, без да се засягат други специални срокове или задължения, предвидени за правилното провеждане на процедурата, които са приложими към процедурата за издаване на разрешение в съответствие с националното право или правото на Съюза, или на производство по обжалване. Държавите членки могат да предвидят, че по изключение, в надлежно обосновани случаи този срок може да бъде удължен. Удължаването на срока трябва да е възможно най-краткото, което позволява издаване или отказ от издаване на разрешението. Всеки отказ трябва да е надлежно обоснован въз основа на обективни, прозрачни, недискриминационни и пропорционални критерии.“

Ясно е видно, че в разпоредбите на Директивата няма и намек, че се изисква уведомителен режим. Изискването е **„да не обвързват с никакви индивидуални разрешения монтирането на такива устройства“**, т.е. не се допуска разрешителен режим. **Дори и това изискване не е абсолютно** и разрешителни могат да се изискват при монтажа на ТБДМО на **защитени сгради или обекти „или, при необходимост, от съображения за обществена безопасност“**. Видно е и, че разполагането/разгръщането не може да става без санкция от компетентните органи, а трябва да е свързано с **„основателни искания“** и при спазването на **„справедливи, разумни, прозрачни и недискриминационни условия“**, които може да са от сферата на **обществената безопасност**, като са възможни дори и обосновани откази.

Автор: Илия Христозов (21.09.2022 19:41)

Анализ и обосновка за необходимостта от регистрационен режим за разполагането на ТБДМО-част 2

Тук ще цитирам и споменатия по-горе **член 7 от Директива 2014/53/ЕС**.

„Член 7 Пускане в действие и използване

Държавите членки **разрешават пускането в действие и използването на радиосъоръжение, ако то съответства на настоящата директива, когато е правилно инсталирано, поддържано и използвано по предназначение**. Без да се засягат техните задължения съгласно Решение № 676/2002/ЕО и условията, свързани с разрешенията за ползване на радиочестотите в съответствие с правото на Съюза, по-специално съгласно член 9, параграфи 3 и 4 от Директива 2002/21/ЕО, държавите членки **могат само да въведат допълнителни изисквания за пускането в действие и/или използването на радиосъоръжение само по съображения, свързани с ефективното и ефикасно използване на радиочестотния спектър, избягването на вредни радиосмущения, избягването на смущаващи електромагнитни въздействия или с общественото здраве.“**

В **съображение 140** на Директивата е посочено, че **„Обществените сгради и друга обществена инфраструктура се посещават и ползват ежедневно от значителен брой**

крайни ползватели, които се нуждаят от свързаност, за да ползват услуги на електронното управление, на електронен транспорт и други услуги. Друга обществена инфраструктура, като улични лампи, светофари, предлага много ценно място за разгръщането на малки клетки, например, поради гъстотата на разположението им. **Без да се засяга възможността компетентните органи да обвържат разполагането на точки за безжичен достъп с малък обхват с наличието на предварително индивидуално разрешение** операторите следва да имат право на достъп до тези обществени обекти, за да се обслужи адекватно търсенето.

Поради това държавите членки следва да гарантират, че **такива обществени сгради и друга обществена инфраструктура се предоставят при разумни условия за разгръщането на малки клетки** с оглед допълване на Директива 2014/61/ЕС и без да се засягат принципите, установени в настоящата директива.“

Чл. 57 от Директивата е разпоредбата, която регламентира разполагането на **ТБДМО** и неговият текст е:

„Член 57 Разгръщане и експлоатация на точките за безжичен достъп с малък обхват

1. Компетентните органи **не ограничават неоснователно разгръщането на точки за безжичен достъп с малък обхват**. Държавите членки се стремят да гарантират, че всички правила за разгръщане на точки за безжичен достъп с малък обхват са последователни на национално равнище. Тези правила се публикуват преди прилагането им.

По-конкретно, компетентните органи **не поставят като условие за разгръщането на точки за безжичен достъп с малък обхват, които отговарят на характеристиките, определени съгласно параграф 2, притежаването на индивидуално градоустройствено разрешително или друго индивидуално предварително разрешително**.

Чрез дерогация от втора алинея от настоящия параграф, компетентните органи **могат да изискват разрешителни за разгръщане на точки за безжичен достъп с малък обхват върху сгради или обекти с архитектурна, историческа или природна стойност, които са защитени в съответствие с националното законодателство или, при необходимост, от съображения за обществена безопасност. За предоставянето на тези разрешителни се прилага член 7 от Директива 2014/61/ЕС**.

2. **Комисията, посредством актове за изпълнение** уточнява физическите и техническите характеристики, например максимални размери, тегло и когато е уместно - мощност на излъчване на точки за безжичен достъп с малък обхват.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 118, параграф 4.

Първият такъв акт за изпълнение се приема до 30 юни 2020 г.

3. Настоящият член не засяга съществените изисквания, установени в Директива 2014/53/ЕС, и разрешителния режим, приложим за използването на съответния радиочестотен спектър.

Автор: Илия Христозов (21.09.2022 19:36)

Анализ и обосновка за необходимостта от регистрационен режим за разполагането на ТБДМО-част 1

Законовото изискване на регистрационен режим на приемно-предавателните станции и дейностите по тях **е безспорно и е ясно регламентирано** в чл. 33, ал. 6, 7 и 8, както и в § 353, ал. 6 и § 359 от ЗЕС.

При изготвянето на тази Наредба обаче се проведе задочен дебат на тема – с уведомителен или регистрационен режим трябва да е свързано разполагането/разгръщането на точките за безжичен достъп с малък обхват (ТБДМО). Становището на някои от заинтересованите страни е, че режимът трябва да е уведомителен.

В така представения проект на Наредбата е направен недобър компромис с някакъв микс на уведомителен и регистрационен режим, който на практика клони основно към уведомителния режим. По този начин се регламентира някакъв **псевдорегистрационен** режим, който на практика е уведомителен.

Този компромис създава реални предпоставки за липса на ред и контрол при разполагането на ТБДМО и произтичащите от това заплахи за общественото здраве, киберсигурността и намалени приходи в държавния бюджет.

Според мен режимът за разполагането на ТБДМО безспорно трябва да е регистрационен и ще го обоснова с анализ на разпоредбите от европейските и националните нормативни актове.

Нормативната уредба на разполагането на ТБДМО е разпръсната в различни европейски и национални нормативни актове, което в известна степен затруднява техния анализ. Такива европейски актове са Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения (**Директивата**) и съответно Регламента за изпълнение (ЕС) 2020/1070 на Комисията от 20 юли 2020 г. за определяне на характеристиките на точките за безжичен достъп с малък обхват съгласно член 57, параграф 2 от Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения (**Регламента**).

В нашето законодателство тази материя е регламентирана в чл. 33, ал. 6, 7 и 8 и в § 1, т. 70а от ДР на ЗЕС, както и в чл. 151, ал. 1, т. 18 и чл. 151, ал. 2 на ЗУТ.

В своите становища поддръжниците на уведомителния режим, твърдят, че двата нормативни акта от правото на ЕС (Директивата и Регламентът) предвиждат уведомителен, а не регистрационен режим за разполагането на ТБДМО. За да се разбере дали това твърдение е вярно, ще публикувам текстовете на разпоредбите,

които касаят разполагането на ТБДМО и така всеки ще може сам да прецени каква е истината.

Основополагащ документ е Директивата, на чието основание е издаден Регламента и на чиято основа са и последните изменения в ЗЕС и ЗУТ.

В **съображение 139** на Директивата е посочено, че „Тъй като точките за безжичен достъп с малък обхват и с малка мощност, като например фемтоклетки, пикоклетки, метроклетки или микроклетки, могат да бъдат много малки и използват неголямо оборудване, подобно на това на домашните RLAN рутери, за което не се изисква друго разрешение освен тези, необходими за използване на радиочестотния спектър, и предвид положителното въздействие на тези точки за достъп върху използването на радиочестотния спектър и развитието на безжичните комуникации, **всяко ограничаване на тяхното разгръщане следва да се сведе до минимум.** В резултат на това, за да се улесни разгръщането на точките за безжичен достъп с малък обхват, и без да се засягат приложимите изисквания във връзка с управлението на радиочестотния спектър, **държавите членки следва да не обвързват с никакви индивидуални разрешения монтирането на такива устройства на сгради, които не са официално защитени като част от определена среда или поради специфичната им архитектурна или историческа стойност, освен по съображения за обществена безопасност.** Затова техните характеристики, като например максимални размери, тегло и характеристики на излъчване, следва да бъдат уточнени на равнището на Съюза по пропорционален начин за локално разполагане и да се гарантира високо ниво на защита на общественото здраве, както е предвидено в Препоръка 1999/519/ЕО. **За експлоатацията на точките за безжичен достъп с малък обхват следва да се прилага член 7 от Директива 2014/53/ЕС.**

Това не засяга правата на частна собственост, установени в правото на Съюза или в националното право.

Процедурата за разглеждане на заявления за издаване на разрешително следва да се рационализира, без да се засягат съществуващи търговски споразумения, а съпътстващата административна такса следва да се ограничи до размера на административните разходи, свързани с **обработването на заявлението.** **Процесът на оценяване на заявление за разрешително следва да е максимално кратък и по-принцип да не отнема повече от четири месеца.**“

Автор: Илия Христозов (21.09.2022 16:26)

Идея за единен идентификационен номер на базовите станции - 2 част

С двадесетия и първия разряд (10 цифри или 26 букви на латиница) се определя **технологията** по която работи БС.

С двадесетия и втория разряд (10 цифри или 26 букви на латиница) се определя **производителя** на апаратурата в БС.

Възможни са и много други варианти, но аз се ограничих до 22 буквено-цифрови символа, колкото например има един IBAN. Може да се добави и контролна цифра за проверка за грешки.

На практика, освен стационарни, БС могат да бъдат и мобилни, монтирани на транспортни превозни средства. Затова трябва да се помисли и за означаване на мобилните БС. За мобилната БС четиринадесетте разряда за географските координати губят своя смисъл. Затова предлагам тези разряди да се използват за определяне на уникален номер на такава БС (понеже такива мобилни БС ще има вероятно десетки хиляди, а може и повече), за определяне на вида на транспортното средство и други параметри и характеристики.

В случая на мобилна БС губят своя смисъл и данните от шестнадесетия до осемнадесетия разряд (разположението на БС над кота нула на терена). Тези данни могат да се използват например за определяне на разположението на БС над най-ниската точка на транспортното средство.

За да се различават стационарната от мобилната БС предлагам да се използва втория разряд. Когато стойността на този разряд е 1, 2, 3 или 4, явно е че става въпрос за стационарна БС (защото северната ширина за България е между 41 и 44 градуса).

За мобилна БС на втория разряд предлагам да се използва стойност 9. Когато тази стойност е 9, то останалите 13 разряда за географските координати, както и трите разряда (от шестнадесетия до осемнадесетия) ще се използват за определяне на уникалния номер, на вида на транспортното средство, на което е инсталирана, както и други параметри на съответната мобилна БС.

Автор: Илия Христозов (21.09.2022 16:20)

Идея за единен идентификационен номер на базовите станции

Предлагам една идея за **единен идентификационен номер за обозначаване на базовите станции** (приемно-предавателните станции и точките за безжичен достъп с малък обхват), по аналогия с номера VIN (Vehicle Identification Number) за автомобилите, който да съдържа в себе си основната информация за съответната базова станция.

Ако тази идея се приеме, то този номер ще замести повечето от данните, посочени в чл. 4, 5 и 6 от Наредбата.

Първият разряд (10 цифри или 26 букви на латиница) от идентификационния номер е за определяне **собственика на базовата станция** (БС). Това означава, че ще могат да се идентифицират 35 отделни собственика на БС и един разряд ще бъде за „Други“, ако собствениците станат повече от 35, но едва ли в България ще има повече от 35 собственика на БС.

От втория до петнадесетия разряд са представени **географските координати** на БС (географска ширина и дължина).

От втория до осмия разряд са представени координатите на **географската ширина** на БС, с точност до стотна от секундата. Тази точност реално представлява около 31 сантиметра разстояние по земната повърхност, което си е една добра точност.

Ако координатите на географската ширина се дадат с точност до десета от секундата, реалната точност ще бъде около 3,1 метра, но според мен за градски условия например, такава точност ще е недостатъчна.

От втория до осмия разряд за географската ширина, разрядите са разпределени както следва:

- **втори разряд** - за единиците на градусите на северната ширина, понеже десетиците на градусите за България е цифрата „4“;
- **трети и четвърти разряд** - за стойността на минутите;
- **пети и шести разряд** - за стойността на секундите;
- **седми и осми разряд** - за стойността на стотните от секундата.

От **деветия до петнадесетия разряд** са представени координатите на **географската дължина** на БС, с точност до стотна от секундата. Тази точност реално представлява около 22 сантиметра разстояние по земната повърхност, което си е една добра точност.

Ако координатите на географската дължина се дадат с точност до десета от секундата, реалната точност ще бъде около 2,2 метра, но според мен за градски условия например, такава точност ще е недостатъчна.

От **деветия до петнадесетия разряд** за географската дължина, разрядите са разпределени както следва:

- **девети разряд** - за единиците на градусите на източната дължина, понеже десетиците на градусите за България е цифрата „2“;
- **десети и единадесети разряд** - за стойността на минутите;
- **дванадесети и тринадесети разряд** - за стойността на секундите;
- **четиринадесети и петнадесети разряд** - за стойността на стотните от секундата.

От шестнадесетия до осемнадесетия разряд е представено разположението на БС **над кота нула на терена**, в метри. В България вече има небостъргачи с височина над 100 м, следователно са необходими 3 разряда и точността ще от порядъка на 1 метър. Ако височината над кота нула на терена е до 10 метра, точността може да стане до 0,1 метър, като се използва десетичната запетая. Ако разположението на БС е под кота нула на терена, тогава се използва знак „минус“ и останалите два разряда, т.е. до минус 99 метра.

С деветнадесетия разряд (10 цифри или 26 букви на латиница) се определя диапазона на **еквивалентната изотропно излъчвана мощност** (EIRP) на БС. По

смисъла на чл. 2, параграф 1 на Регламента за изпълнение (ЕС) 2020/1070, „Еквивалентна изотропно излъчвана мощност (EIRP)“ означава производението на мощността на входа на антената и усилването на антената в дадено направление спрямо изотропна антена (абсолютно или изотропно усилване)“. Легална дефиниция за EIRP има и в §1, т. 27 от ДР на Правила за използване на радиочестотния спектър за наземни мрежи, позволяващи предоставяне на електронни съобщителни услуги след издаване на разрешение.

С помощта на този разряд ще могат да се определят 36 възможни диапазона на мощността, с което ще се постигне едно сравнително точно определяне на мощността на БС.

С двадесетия разряд (10 цифри или 26 букви на латиница) се определя положението на **работната честотна лента** на БС. Възможните 36 положения на честотни ленти се определят само в честотните обхвати, където работят или се предвижда да работят БС.

Автор: Илия Христозов (21.09.2022 16:11)

Мотиви за извършените изменения и допълнения в Наредбата - 1 част

Добавяне на изисквания и условия, на които да отговарят разположените приемно-предавателни станции и ТБДМО

В чл. 13, ал. 1, 2 и 3 на Наредбата съм добавил общите изисквания и условия, на които трябва да отговарят разположените приемно-предавателни станции и ТБДМО. **Предлагам и да се прецени дали тези изисквания и условия да се регламентират още по-подробно**, за да се изпълни изискването на чл. 57, параграф 4 от Директива (ЕС) 2018/1972 за необходимостта от **общодостъпни, справедливи, разумни, прозрачни и недискриминационни условия**.

В чл. 13, ал. 4 съм добавил хипотезата за **отказ от регистрация** при констатиране на нарушение на условията и изискванията за регистрация.

Поради големия обществен интерес, към чл. 14, ал. 1 съм добавил като основание за заличаване на регистрацията и **нарушаването на нормите и изискванията за защита на населението от вредното въздействие на ЕМП**.

В чл. 13, ал. 5 и чл. 14, ал. 3 съм добавил и **последниците** за операторите при отказ или заличаване на регистрацията.

По отношение на изискуемите документи

В чл. 4, ал. 2 на проекта е указано, че „При наличие на информационна система, съдържаща данните по чл. 4, ал. 1, т. 3, същите ще се изискват по служебен път.“

Вярно е, че в ЗЕУ е разпоредена тази процедура, която силно намалява административната тежест, но в ЗЕУ има и изключение, посочено в чл. 1, ал. 5 от ЗЕУ „Този закон не отменя правилата за работа с документи на хартиен носител, **когато закон предвижда особена форма или особен ред** за извършване на определени

действия.“

Например, в чл. 151, ал. 9 от ЗУТ ясно е указано, че операторът трябва да подава самите документи относно извършените дейности по чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ и те са конкретно определени. Следователно имаме изключение. Но в чл. 5 на проекта няма и намек, че ще се изискват документи, а се иска само описание на дейностите, а в чл. 4, т. 3 се изискват само номера на документи. Този недостатък на проекта съм отстранил чрез допълнение към чл. 5 от моя проект на Наредбата.

По отношение на чл. 4 от Наредбата може да се каже, че няма логика при дейности извършвани по приемно-предавателни станции на основание чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ изискуемите документи да са значително повече от документите за процедурата за разполагане на нова приемно-предавателна станция, както е видно от съпоставката на процедурите, описани в чл. 5, т. 3 и чл. 4, т. 3.

В чл. 7, ал. 3 съм добавил разпоредбата на чл. 137, ал. 1, т. 3, б. „з“ от ЗУТ **за случаите на разполагане на нова** приемно-предавателна станция.

В чл. 11, ал. 2 съм направил допълнение относно препоръчителния **формат на приложените документи** и това е още едно облекчение за операторите, че няма да се изискват документите на хартиен носител, а на сканирани цветни изображения.

Поради факта, че вече се регламентира по-задълбочено разглеждане на подадените документи и в по-големи срокове, в чл. 7, ал. 2, чл. 8, ал. 2 и чл. 9, ал. 2 съм добавил и възможността заявленията/уведомленията да се подават и **писмено**.

Други изменения, допълнения и съображения

- В чл.12, ал. 3 съм добавил задължението по чл. 151, ал. 9 от ЗУТ, КРС да уведомява за направените регистрации.
- Думата „**водене**“ в наименованието на Наредбата и в чл. 1, ал. 1 е паразитна и излишна дума, защото нейният смисъл се съдържа и в следващата я дума „поддържане“, но съм я оставил, защото тя присъства и в разпоредбата на чл. 33, ал. 6 от ЗЕС. Добре би било при бъдещи промени на ЗЕС думата „водене“ да се заличи.
- В българското законодателство за ТБДМО се използват думите „разположени“ и „разполагане“ вместо по-подходящите думи „**инсталирани**“ и „**инсталиране**“, които се използват в европейските документи. Добре би било при бъдещи промени на ЗЕС да се използват тези думи, както за ТБДМО, така и за приемно предавателните станции, т.е. за всички базови станции. Освен това може да се каже „деинсталирани“, но е трудно да се каже „деразположени“.
- **Има и други изменения и допълнения** в Наредбата, направени с цел привеждане на разпоредбите на Наредбата в съответствие с разпоредбите на европейското и национално законодателство или по целесъобразност, за по-голяма яснота и прегледност.

Автор: Илия Христозов (21.09.2022 16:10)

Мотиви за извършените изменения и допълнения в Наредбата - 4 част

Възможност за подаване на уведомление за вписване в регистъра на ТБДМО и преди нейното разполагане

В чл. 9, ал. 3 от Наредбата съм предвидил възможност операторът да може да подаде уведомлението по чл. 9, ал. 1 **и преди разполагането** на ТБДМО. В този случай, при недостатъчно място на съответното местоположение за инсталирането на две или повече ТБДМО, ще се прилага принципът „*първи заявил, първи получил*“.

Тази възможност не противоречи на изискването в чл. 33, ал. 7 от ЗЕС „*Уведомления за вписване в регистъра по ал. 6 на точки за безжичен достъп с малък обхват се подават в 14-дневен срок от тяхното разполагане*“ и е за улеснение за операторите, защото ще им даде увереност, че няма да има бъдещи проблеми, свързани с местоположението на ТБДМО.

Логично ще е със следващия ЗИД на ЗЕС думата „уведомления“ в чл. 33, ал. 7 да се замени с правилната дума „**заявления**“ и по този начин ще имаме точно транспониране на Директива (ЕС) 2018/1972. Логичният вид на изречение второ в чл. 33, ал. 7 от ЗЕС би трябвало да е „**Заявления за вписване в регистъра по ал. 6 на точките за безжичен достъп с малък обхват, които отговарят на изискванията, определени в [Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2020/1070](#), се подават не по-късно от 14 дни след тяхното инсталиране.**“, като по този начин ще се спазва и терминологията, такава каквато е в съображение 11 и в чл. 3 от Регламент (ЕС) 2020/1070. Освен това е логично, че за вписване в регистър трябва да се „заявява“, а не да се „уведомява“.

Допълнения относно по-точното определяне на местоположението

В чл. 4, т. 2, б. „б“ и чл. 6, т. 2, б. „б“, съм добавил думата „**адрес**“ и израза „**височина над кота нула на терена**“. Добавянето на „**адрес**“ се налага за да се избегне неяснотата, понеже под „местоположение“ в легалните дефиниции се разбират географските координати, а в населени места точният адрес ще е задължителен атрибут за точното определяне на разположението на базовата станция.

Добавянето на „**височина над кота нула на терена**“ за населени места също ще спомогне много за точното определяне на разположението на базовата станция, защото например, на една висока сграда може да има няколко ТБДМО или приемно-предавателни станции на различни етажи, но на едни и същи географски координати. Този параметър много ще помогне и ако обектът е разположен вътре в сградата или на покрива.

За промяна на срокове

Предлагам да се увеличи срокът по чл. 11, ал. 1 и чл. 12, ал. 1, за разглеждане на заявленията/уведомленията и за вписване в регистъра, от 14-дневен **на 20-дневен**, с цел уеднаквяване с аналогичния срок за вписване в регистър по чл. 85, ал. 2 от ЗЕС и поради регламентирани новите задължения на КРС да разглежда заявленията/уведомленията в по-голям обем.

Предлагам да се увеличи срокът по § 3, ал. 3 и § 4, ал. 3 за разглеждане на заявленията/уведомленията и за вписване в регистъра, от едномесечен на **тримесечен**, поради очаквания голям брой заявления/уведомления и регламентираните нови задължения на КРС да разглежда всички заявления/уведомления по реда определен в чл. 11.

За декларацията за разположените ТБДМО

Смисълът и логиката на разпоредбите на съображение 11 и чл. 3, параграф 3 на Регламент (ЕС) 2020/1070 е, че в декларацията, която операторите подават по чл. 6, т. 3 от Наредбата, **трябва да е определено точно на кои от хипотезите, посочени в чл. 3, параграф 1** на Регламент (ЕС) 2020/1070 отговаря съответната ТБДМО.

В чл. 6, т. 3 от представения проект е записано, че трябва да има само обща декларация, че *„ТБДМО отговаря на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2020/1070“*. Такава декларация по принцип няма смисъл, защото една ТБДМО не може да отговаря на всички разпоредби, а трябва да се посочи точно на кои отговаря.

Затова съм променил текста на чл. 6, т. 3 с цел да се задължат операторите **конкретно да посочват в декларацията**, характеристиките на разположените от тях ТБДМО на кое приложение към Регламент (ЕС) 2020/1070 отговарят (**буква А или буква Б**).

Автор: Илия Христов (21.09.2022 16:07)

Мотиви за извършените изменения и допълнения в Наредбата - 3 част

Текстовете за горепосочените, както и на други легални дефиниции, които са свързани с тях, съм предложил в §1 на ДР на Наредбата.

Логично е **тези легални дефиниции да се добавят и в ЗЕС**, но докато това стане, е наложително да са налице поне в Наредбата, за да има точно правно разграничаване на понятията.

Във връзка с тези дефиниции съм добавил като изискуеми данни в чл. 4, т. 2 и чл. 6, т. 2 еквивалентната изотропно излъчвана мощност (**EIRP**) и **инсталационния клас**.

Против директното вписване в регистъра

В § 2, ал. 1 и § 3, ал. 1 на ПЗР на проекта на Наредбата е записано, че първоначалната информация за изградените приемно-предавателни станции и ТБДМО ще се въвежда директно в регистъра от страна на Комисията. Това създава реални предпоставки за въвеждането на погрешна информация в регистъра поради неактуализиране на данните или поради други грешки. **Това ще опорочи регистъра** от самото му създаване.

За недопускане на подобни слабости съм предложил нови редакции на съответните § 3 и § 4 на Наредбата, като се регламентира задължението на КРС **да провери подадените заявления/уведомления** и при констатиране на непълноти, да ги върне за отстраняването им. Конкретизирани са и съответните срокове.

Добавяне на процедурата по чл. 151, ал. 2 от ЗУТ

В така представения проект на наредба не е регламентирана процедурата по чл. 151, ал. 2 от ЗУТ, в случай че приемно-предавателната станция или ТБДМО са/ще са разположени в „*недвижими културни ценности в техните граници и охранителни зони*“. Тази хипотеза съм добавил като т. 4 в чл. 4, 5 и 6. **Може да се прецени и дали тази процедура да не се развие още по-подробно в Наредбата.**

За промяна на административните такси

В проекта на Наредбата са отпаднали от чл. 17 еднократните административни такси за разполагането на ТБДМО и за издаване на документ по чл. 151, ал. 4, т. 4 от ЗУТ. Намалена е таксата за разглеждане на заявления за приемно-предавателни станции от 80 на 50 лв. Тези такси бяха определени в първоначалния вариант на КРС. Считам, че **тези такси трябва да се запазят** и съм направил необходимите допълнения в съответния чл. 18 на Наредбата.

Таксата за издаване на документ по чл. 151, ал. 4, т. 4 от ЗУТ **не може да отпадне от Наредбата**, защото за нея е регламентирано в чл. 33, ал. 6 от ЗЕС да бъде в тази наредба. Затова тази такса не може да бъде сложена например, в Тарифата по чл. 147, ал. 1 от ЗЕС. Освен това има и формална пречка, защото в чл. 147, ал. 1 е регламентирано, че „*Размерът на таксите по тази глава... се определят с тарифа за таксите...*“, а чл. 33 от ЗЕС е в Глава четвърта от ЗЕС и следователно **не е в „тази глава“ (Глава осма Такси).**

Размерите на таксите предложени в първоначалния вариант на КРС и в моето допълнение в чл. 18 от Наредбата съвпадат с аналогичните такси в чл. 9 на Тарифата по чл. 147, ал. 1 от ЗЕС, но еднократните административни такси, посочени в чл. 9 на Тарифата не са променяни повече от 20 години. За тези 20 години индексът на потребителските цени е нараснал над 200 %, а средствата за „Персонал“ и „Издръжка“ на КРС също са нараснали значително. Следователно и еднократните административни такси, на основание чл. 142, ал. 1 от ЗЕС **би следвало да променят в посока на тяхното увеличение.** Това трябва да стане **след изготвена подробна калкулация** на разходите за труд и материали за съответните такси.

С цел намаляване финансовата тежест на операторите, в чл. 18 предлагам **да не дължи** административна такса за разглеждане на уведомление за разположена ТБДМО от инсталационен клас **Е0**, за **заявление за промяна** относно ТБДМО от инсталационен клас **Е0**, както и **при подаване на искане** за преустановяване функционирането на приемно-предавателна станция или ТБДМО.

Автор: Илия Христозов (21.09.2022 16:05)

Мотиви за извършените изменения и допълнения в Наредбата - 2 част

Освен това, трябва да се отчита юридическият факт, че Регламент (ЕС) 2020/1070, както е видно от неговото наименование и от текста на чл. 1 е **тясно специализиран само относно определяне** на „физическите и техническите характеристики на точките за безжичен достъп с малък обхват“ и **не е свързан със самата процедура на разполагането** на ТБДМО, която е регламентирана в член 57 „Разгръщане и експлоатация на точките за безжичен достъп с малък обхват“ на Директивата и **следователно от Регламента не може да се правят изводи за вида на режима на разполагане на различните ТБДМО.**

Всяка ТБДМО, въпреки че може да е с много малка мощност, е част от цялата мрежа и ако една от тях се компрометира по някакъв начин, може евентуално да „зарази“ цялата мрежа или да смущава околните устройства. Затова е важно да е налична актуалната информация за всяка една ТБДМО, за да може при евентуален проблем с киберсигурността да се реагира навреме.

Освен това, всички ТБДМО външно ще си приличат и затова е добре всяка една да е строго определена с необходимите параметри, за да се създадат условия за осигуряване на информация на всички заинтересовани държавни органи, както и на прозрачност за гражданите за разположените ТБДМО и приемно-предавателните станции.

С цел намаляване финансовата тежест на операторите предлагам **да не се дължи административна такса за разглеждане на уведомления за разполагане на ТБДМО от инсталационен клас Е0.**

Гореописаните съображения **съм отразил чрез допълнения** в чл. 6, 9, 18 и § 4 от ПЗР на Наредбата.

Важно е да се отбележи, че **на основание чл. 40, ал. 2 от ЗЕС, КРС има право да изисква от операторите** „предоставяне на информация в съответен обем, срок и подробности ... относно електронните им съобщителни мрежи или прилежащите съоръжения, която е **детайлизирана на местно ниво и достатъчно подробна**, за да е възможно да се **извърши географското проучване по чл. 181а** и **определянето на районите съгласно чл. 181б**“, както и за други цели.

Следователно информация за всяка ТБДМО така или иначе ще се изисква. Следователно няма да представлява някаква допълнителна тежест за операторите да предоставят актуална своевременна информация за всяка разположена ТБДМО. Това ще осигури възможността да се изготви един добър подробен регистър, който ще е полза както за обществеността, така и за компетентните органи.

Във връзка с регистрационния режим на ТБДМО съм направил и **допълнението в чл. 16, ал. 1** за публичност и на техните идентификационни номера и местоположение (адрес) и съм добавил като изискуеми данни в чл. 6, т. 2, б. „ж“ **кода на клетката и кода** на ТБДМО, определени от оператора (**ако има определени такива кодове**).

Необходимост от нови легални дефиниции

Появата на понятието „**точка за безжичен достъп с малък обхват**“ (ТБДМО), която по своята същност е приемно-предавателна станция, води до неотложната необходимост да се направи ясно разграничаване между понятието **ТБДМО** по смисъла на чл. 33, ал. 6 от ЗЕС, чл. 151, ал. 1, т. 18 от ЗУТ и чл. 1, ал. 1, т. 3 от Наредбата и понятието „**приемно-предавателна станция**“ по смисъла на чл. 33, ал. 6 от ЗЕС, чл. 137, ал. 1, т. 3, б. „ж“ и „з“ и чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ и чл. 1, ал. 1, т. 1 от Наредбата.

От съображения 7 и 8 от Регламент (ЕС) 2020/1070 е видно, че и приемно-предавателните станции и ТБДМО **се приемат за базови станции**. В правния мир вече има легална дефиниция за „*Базова станция на наземна мрежа, позволяваща предоставянето на електронни съобщителни услуги*“ в §1, т. 30 от ДР на Правила за използване на радиочестотния спектър за наземни мрежи, позволяващи предоставяне на електронни съобщителни услуги след издаване на разрешение.

Считам, че **най-добрият критерий** за разграничаване на двете понятия е тяхната **еквивалентна изотропно излъчвана мощност (EIRP)**, като за ТБДМО да се приеме базова станция с инсталационен клас **E0, E2 и E10** (както е и според Регламент (ЕС) 2020/1070), а за приемно-предавателни станции да се приемат базови станции с инсталационен клас **E100 и E+**, които са със **значително по-висока мощност**.

Автор: Илия Христозов (21.09.2022 16:02)

Мотиви за извършените изменения и допълнения в Наредбата - 1 част

Основен мотив - Необходимостта от регистрационен режим на всички видове точки за безжичен достъп с малък обхват (ТБДМО), на приемно-предавателните станции и дейностите по тях.

Първото, което прави впечатление в така представения проект е промяната на наименованието на Наредбата. Нейното наименование е вече „*Наредба за ... и на **уведомленията за разположени** точки за безжичен достъп с малък обхват*“, а не както е в ЗЕС и в първоначалния вариант на КРС, а именно „*Наредба за ... и на точки за безжичен достъп с малък обхват*“. С тази промяна се изменя напълно смисъла и целта на наредбата, такива каквито те би трябвало да бъдат по смисъла на ЗЕС. Вече не става въпрос за регистър на точки за безжичен достъп с малък обхват (ТБДМО), какъвто трябва да бъде по смисъла на ЗЕС, а става регистър на **уведомленията за разположени** точки за безжичен достъп с малък обхват, т.е. регистър на документи.

Целта на тази промяна е да не се допусне реален регистрационен режим за разполагането на ТБДМО, а да се регламентира някакъв **псевдорегистрационен** режим, който на практика е уведомителен.

Не са взети обаче под внимание разпоредбите на чл. 33, ал. 6, 7 и 8 от ЗЕС, където ясно е посочено в чл. 33, ал. 6 наименованието на регистъра, а именно „*Комисията **създава и поддържа регистър на** приемно-предавателните станции на наземни мрежи, позволяващи предоставянето на електронни съобщителни услуги, и извършените дейности по [чл. 151, ал. 1, т. 16 от Закона за устройство на територията](#), както и на точки за безжичен достъп с малък обхват*“.

Освен това в чл. 33, ал. 7 се регламентира, че „Уведомления за вписване в регистъра по ал. 6 на точки за безжичен достъп с малък обхват се подават в 14-дневен срок от тяхното разполагане“, т.е. **в регистъра ще се вписват „точки за безжичен достъп с малък обхват“, а не уведомленията за тях.**

Аз считам, че режимът за разполагането на ТБДМО и на приемно-предавателните станции **трябва да е задължително регистрационен** (което ще обоснова с **отделен анализ**) и предимно поради тази причина и поради наличието на различни други несъвършенства на проекта, се наложи да направя редица изменения и допълнения в така представения проект на наредбата, които ще обоснова в **следващите мотиви.**

Допълнение за регистрация и на ТБДМО от инсталационен клас E0

В проекта на Наредбата **липсва** изискването да се регистрират и ТБДМО от инсталационен клас **E0, въпреки че в член 1, ал. 1, т. 3 на Наредбата е посочено, че това ще е регистър на „разположените точки за безжичен достъп с малък обхват (ТБДМО), които отговарят на изискванията, определени в Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1070 на Комисията от 20 юли 2020 г. за определяне на характеристиките на точките за безжичен достъп с малък обхват съгласно член 57, параграф 2 от Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения (Регламент (ЕС) 2020/1070)“.**

А в **съображение 8 на Регламент (ЕС) 2020/1070** е записано, че „**настоящият регламент следва да се прилага само за инсталационни класове E0, E2 и E10**“ и следователно и Наредбата трябва да регламентира регистрацията на ТБДМО от инсталационни класове E0, E2 и E10.

В чл. 33, ал. 6 от ЗЕС също е регламентирано, че „**Комисията създава и поддържа регистър на ... , както и на точки за безжичен достъп с малък обхват**“, т.е. на всички видове ТБДМО, защото няма конкретно уточнение или разграничение.

Вярно е, че според чл. 3, параграф 3 на Регламент (ЕС) 2020/1070 „операторите, инсталирали точки за безжичен достъп с малък обхват от класове E2 или E10... уведомяват националния компетентен орган в срок от две седмици след инсталирането на всяка такава точка“, но това не е пречка законодателят да прецени, че в регистъра трябва да се впишат и ТБДМО от клас E0. И законодателят точно това е преценил в съответните разпоредби на ЗЕС.

Автор: Илия Христозов (21.09.2022 15:54)

Предложение за изменен и допълнен проект на Наредбата - 6 част

Допълнителна разпоредба

§ 1. По смисъла на наредбата:

- 1. „Еквивалентна изотропно излъчвана мощност (EIRP)“ е мощността по смисъла на §1, т. 27 от ДР на Правила за използване на радиочестотния**

спектър за наземни мрежи, позволяващи предоставяне на електронни съобщителни услуги след издаване на разрешение;

2. Инсталационен клас E0, E2, E10, E100, E+ е стандартизирано означение на базовите станции в зависимост от граничните стойности за тяхната еквивалентна изотропно излъчвана мощност (EIRP), съответно от няколко миливата (клас E0), 2 W (клас E2), 10 W (клас E10), 100 W (клас E100) и над 100 W (клас E +);

3. „Приемно-предавателна станция“ е радиосъоръжение по смисъла на § 1, т. 56 от ДР на Закона за електронните съобщения, което излъчва и приема радиовълни в хармонизиран радиочестотен спектър за предоставяне на електронни съобщителни услуги, което е част от наземна мрежа, позволяваща предоставянето на електронни съобщителни услуги и отговаря на изискванията за инсталационен клас E100 или E+;

4. „Дейности по поддръжка, дооборудване и/или подобряване на елементи на приемно-предавателни станции, както и тяхната подмяна или допълване“ са дейностите, извършени при условията на чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ;

5. „Точка за безжичен достъп с малък обхват (ТБДМО)“ е оборудване по смисъла на § 1, т. 70а от ДР на Закона за електронните съобщения, което излъчва и приема радиовълни в хармонизиран радиочестотен спектър за предоставяне на електронни съобщителни услуги, което е част от наземна мрежа, позволяваща предоставянето на електронни съобщителни услуги и отговаря на изискванията за инсталационен клас E0, E2 или E10.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 2. Наредбата се приема на основание чл. 33, ал. 6 от Закона за електронните съобщения.

§ 3. (1) Операторите на електронни съобщителни мрежи, които са изградили приемно-предавателни станции до влизане в сила на наредбата, подават заявление по чл. 7, ал. 1 с актуална информация за първоначалната регистрация на изградените приемно-предавателни станции. Заявлението се подава в срок до 3 месеца от влизането в сила на наредбата.

(2) Не се дължи административна такса за вписване в регистъра на приемно-предавателните станции, изградени до влизането в сила на наредбата, ако е спазен срока по ал. 1. **В срока по ал. 1 влиза и 14-дневният срок за отстраняване на непълнотите, в случай на констатирани непълноти на подаденото заявление.**

(3) В **тримесечен** срок, считано от изтичане на срока по ал. 1, **Комисията разглежда заявленията по реда определен в чл. 11** и извършва вписване на изградените приемно-предавателни станции в регистъра по чл. 4.

§ 4. (1) Операторите на електронни съобщителни мрежи, които са разположили точки за безжичен достъп с малък обхват до влизане в сила на наредбата, подават уведомление по чл. 9, ал. 1 с актуална информация за

първоначалната регистрация на разположените точки за безжичен достъп с малък обхват. Уведомлението се подава в срок до 3 месеца от влизането в сила на наредбата.

(2) Не се дължи административна такса за вписване в регистъра на точките за безжичен достъп с малък обхват, разположени до влизането в сила на наредбата, ако е спазен срока по ал. 1. В срока по ал. 1 влиза и 14-дневният срок за отстраняване на непълнотите, в случай на констатирани непълноти на подаденото уведомление.

(3) В тримесечен срок, считано от изтичане на срока по ал. 1, Комисията разглежда уведомленията по реда определен в чл. 11 и извършва вписване на разположените точки за безжичен достъп с малък обхват в регистъра по чл. 6.

§ 5. Комисията публикува на своята интернет страница образците по чл. 11, ал. 1 от наредбата.

Автор: Илия Христов (21.09.2022 15:51)

Предложение за изменен и допълнен проект на Наредбата - 5 част

Чл. 16. (1) Данните по чл. 4, т. 2, букви „а“ и „б“ и по чл. 6, т. 2, букви „а“ и „б“ са публични и достъпни в съответните секции на регистъра.

(2) Операторите на електронни съобщителни мрежи, **регистрирали обекти по реда на чл. 7, чл. 8 или чл. 9 имат** свободен и безплатен достъп до данните в регистъра за собствените им обекти след предварителна регистрация в информационната система.

(3) Данните по чл. 4, чл. 5 и чл. 6 са достъпни за държавните и общински органи съобразно тяхната компетентност и за целите на изпълнение на функциите им след предварителна регистрация в информационната система. Достъпът се предоставя при нива на достъп, определени от Комисията, при запазване на информация за идентификацията, времето и търсенето на всеки осъществен достъп.

(4) Данните по чл. 4, чл. 5 и чл. 6 са за служебно ползване от Комисията.

Чл. 17. (1) Служителите, които са получили достъп до данните, предприемат подходящи мерки за осигуряване на зачитането на поверителността и опазването на производствените и търговските тайни.

(2) По отношение на информационната система по чл. 3, ал. 1 и процедурата за достъп до регистъра, Комисията осигурява необходимите организационни и технически мерки за защита на данните в регистъра, така че достъпът да бъде персонален без възможност за ползване на потребителските профили от повече от едно лице и при поддържане на съответните регистрации (логове) за дейностите, извършени в системата.

Раздел V

Такси

Чл. 18. (1) За вписване в регистъра се **заплащат следните еднократни административни такси:**

1. за разглеждане на заявление по чл. 7 или 8, за всяка една приемно-предавателна станция - **80 лв.;**
2. **за разглеждане на уведомление по чл. 9, за всяка една ТБДМО от инсталационен клас E2 или E10 - 50 лв. Не се дължи еднократна административна такса за разглеждане на уведомление за разположена ТБДМО от инсталационен клас E0;**
3. за разглеждане на заявление за промяна по чл. 10 - 50 лв. **Не се дължи еднократна административна такса за разглеждане на заявление за промяна относно ТБДМО от инсталационен клас E0;**

(2) За издаване на документ по чл. 151, ал. 4, т. 4 от ЗУТ се заплаща еднократна административна такса - 15 лв.

(3) Не се дължи еднократна административна такса при подаване на искане за преустановяване функционирането на приемно-предавателна станция или ТБДМО.

Чл. 19. (1) Дължимите такси се заплащат от операторите при заявяване на съответната услуга за **регистрация или за издаване на документ по чл. 151, ал. 4, т. 4 от ЗУТ.**

(2) Таксите се превеждат по банков път по сметка на Комисията или се заплащат в брой в касата ѝ. За дата на плащане, извършено по банков път, се счита датата на постъпване на таксата по сметката на Комисията.

Автор: Илия Христозов (21.09.2022 15:50)

Предложение за изменен и допълнен проект на Наредбата - 4 част

Чл. 13. (1) Всяка разположена приемно-предавателна станция или ТБДМО трябва да е правилно инсталирана, поддържана и използвана по предназначение, така че да е гарантирано опазването на здравето и безопасността на хората.

(2) Всяка разположена приемно-предавателна станция или ТБДМО не трябва да излъчва вредни радиосмущения или електромагнитни полета, които нарушават нормите и изискванията за защита на населението от вредното въздействие на електромагнитни полета в съответствие с Наредба № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти (ДВ, бр. 35 от 1991 г.).

(3) Всяка разположена приемно-предавателна станция или ТБДМО трябва да не нарушава условията и мерките по отношение на обществената безопасност, опазване на културното наследство, доставката на комунални услуги, зачитането на частната собственост, включително правото на собствениците да определят как се използва тяхната собственост, както и по отношение на правото за преминаване.

(4) При констатиране на нарушение на условията и изискванията, посочени в ал. 1, 2 и 3, Комисията може да откаже вписване в регистъра.

(5) В случаите по чл. 11, ал. 4 и чл. 13, ал. 4 отговорността и разходите за демонтажа/деинсталирането на съответната приемно-предавателна станция или ТБДМО са за сметка на оператора на електронната съобщителна мрежа. Демонтажа/деинсталирането на съответната приемно-предавателна станция или ТБДМО се извършва в 14-дневен срок от отказа за вписване в регистъра.

Чл. 14. (1) Направената регистрация може да се заличи в следните случаи:

1. подадено от оператора на електронната съобщителна мрежа писмено искане в случай на преустановяване функционирането на приемно-предавателната станция **или ТБДМО;**

2. влязла в сила заповед по чл. 222, ал. 1, т. 10 от ЗУТ за премахване на приемно-предавателна станция, за която Комисията е надлежно уведомена;

3. влязла в сила заповед по чл. 195, ал. 6, т. 2 от ЗУТ за премахване на елементи и оборудване на приемно-предавателни станции по чл. 151, ал. 1, т. 16, за която Комисията е надлежно уведомена;

4. нарушаване на нормите и изискванията за защита на населението от вредното въздействие на електромагнитни полета в съответствие с Наредба № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти (ДВ, бр. 35 от 1991 г.), което е установено от компетентните органи. В случай, че превишаването на граничните стойности на електромагнитните излъчвания е в резултат от работата на две или повече устройства, разположени в непосредствена близост едно до друго, и при тяхната работа, преди инсталирането на последното не се наблюдава превишаване на гранични стойности, то операторът на електронната съобщителна мрежа, инсталирал най-късно устройството, трябва да осигури такива условия, при които не се превишават граничните стойности на електромагнитните излъчвания, или да преустанови работата на устройството;

5. други случаи, когато са налице законови основания.

(2) В случаите по ал. 1, т. 2 и 3 началникът на Дирекцията за национален строителен контрол и кметът на общината или упълномощени от тях длъжностни лица служебно уведомяват Комисията.

(3) В случаите по ал. 1 отговорността и разходите за демонтажа/деинсталирането на съответната приемно-предавателна станция или ТБДМО са за сметка на оператора на електронната съобщителна мрежа. Демонтажът/деинсталирането на съответната приемно-предавателна станция или ТБДМО се извършва в 14-дневен срок от заличаването на регистрацията.

Раздел IV

Условия и ред за предоставяне на достъп до информация в регистъра

Чл. 15. Достъпът до данни в регистъра се осъществява по електронен път чрез информационната система по чл. 3 при предварително оповестени прозрачни, пропорционални и недискриминационни условия.

Автор: Илия Христозов (21.09.2022 15:47)

Предложение за изменен и допълнен проект на Наредбата - 3 част

Раздел III

Условия и ред за вписване

и отказ за вписване в регистъра.

Заличаване на регистрация

Чл. 7. (1) Заявление за регистрация на приемно-предавателна станция на наземна мрежа, позволяваща предоставянето на електронни съобщителни услуги, се подава в 14-дневен срок след **регистрацията на приемно-предавателната станция** пред органите на държавния здравен контрол в съответствие със Закона за здравето и подзаконовите актове по неговото прилагане.

(2) Заявлението се подава по електронен път **или писмено**, като се попълват необходимите данни **по чл. 4, т. 1 и 2, прилагат се документите по чл. 4, т. 3 и 4**, и информация за платената административна такса.

(3) Заявлението по ал. 1 се подава **в случаите на разполагане на нова приемно-предавателна станция по чл. 137, ал. 1, т. 3, б. „з” от ЗУТ** или в случаите на реконструкция и основен ремонт на приемно-предавателна станция по чл. 137, ал. 1, т. 3, б. „ж” от ЗУТ.

Чл. 8. (1) Заявление за регистрация **от Комисията** на дейност по чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ, се подава **в 14-дневен срок след регистрацията по чл. 151, ал. 8 от ЗУТ.**

(2) Заявлението се подава по електронен път **или писмено**, като се попълват необходимите данни **по чл. 5, т. 1 и 2, както и актуализираните данни от заявлението по чл. 7, прилагат се документите по чл. 5, т. 3 и 4**, и информация за платената административна такса.

Чл. 9. (1) Уведомление за **регистрация на** разположена ТБДМО се подава в 14-дневен срок **от нейното разполагане.**

(2) Уведомлението се подава по електронен път **или писмено**, като се попълват необходимите данни по чл. 6, т. 1 и 2, **прилагат се документите по чл. 6, т. 3 и 4, и информация за платената административна такса.**

(3) Операторът на електронна съобщителна мрежа може да подаде уведомлението по ал. 1 и преди разполагането на ТБДМО. В този случай, при недостатъчно място на съответното местоположение за инсталирането на две или повече ТБДМО, се прилага принципът „първи заявил, първи получил“.

Чл. 10. В случай на промяна на данните по чл. 4 **или** чл. 6, операторът на електронна съобщителна мрежа в 14-дневен срок от настъпване на промяната подава заявление за промяна, като попълва актуализираните данни от заявлението по чл. 7 **или** уведомлението по чл. 9, **и прилага съответните документи, включително информация за платената административна такса.**

Чл. 11. (1) Заявленията по чл. 7, 8 **и 10** и уведомлението по чл. 9 са по образци, приети с решение на Комисията и се **разглеждат** в **20-дневен** срок.

(2) Документите към заявленията по чл. 7, 8 и 10 и уведомлението по чл. 9 се прилагат като ясно четливи сканирани цветни изображения в препоръчителен формат pdf или jpeg.

(3) В случай на констатирани непълноти на информацията или документите по ал. 1 **и 2**, лицето подало документите се уведомява, като му се дава 14-дневен срок да отстрани непълнотите.

(4) В случай, че непълнотите не бъдат отстранени в срока по ал. 3, Комисията **отказва вписване в регистъра** по подаденото заявление или уведомление.

Чл. 12. (1) **Вписването в регистъра** се извършва в **20-дневен срок от датата на получаване на заявлението/уведомлението или от** отстраняване на непълнотите по чл. 11, ал. 3.

(2) **Вписването в регистъра** се извършва по електронен път в информационната система по чл. 3, ал. 1.

(3) В 7-дневен срок след регистрацията по ал. 1 Комисията уведомява кметовете на съответните общини и районните здравни инспекции за направената регистрацията.

Автор: Илия Христозов (21.09.2022 15:45)

Предложение за изменен и допълнен проект на Наредбата - 2 част

Чл. 5. Регистърът съдържа следната информация за дейностите по **поддръжка, дооборудване и/или подобряване на елементи на приемно-предавателни станции, както и тяхната подмяна или допълване по реда на** чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ:

1. идентификационен номер на приемно-предавателната станция (съответстващ на номера по чл. 4, т. 2, буква „а“), за която се отнасят дейностите;

2. описание на извършените дейности **като монтаж и/или демонтаж на елементи от радиопредавателната система;**

3. данни за документите във връзка с извършените дейности:

а) становище по чл. 151, ал. 4, т. 1 от ЗУТ на инженер-конструктор с пълна проектантска правоспособност, доказващо, че не се увеличават натоварванията в съответствие с чл. 38, ал. 7 от ЗУТ и че не се засягат конструктивни елементи и не се намаляват носимоспособността, устойчивостта и дълготрайността на конструкцията, служеща за монтаж на елементите описани в чл. 5, т. 2 от наредбата;

б) становище по чл. 151, ал. 4, т. 2 от ЗУТ на инженер с професионална квалификация в областта на съобщенията с текущо състояние на елементите на приемно-предавателната станция и подробни указания за извършваните дейности, както и информация съгласно чл. 4, т. 2 от наредбата;

в) експертна оценка по чл. 151, ал. 4, т. 3 от ЗУТ на Националния център по обществено здраве и анализи;

г) уведомление по чл. 151, ал. 5 от ЗУТ до собственика, съответно съсобствениците на имота или собствениците в сгради в режим на етажна собственост;

д) протокол по чл. 151, ал. 7 от ЗУТ за измерване на стойностите на електромагнитните полета;

е) удостоверение по чл. 151, ал. 8 от ЗУТ за регистрация от органите на държавния здравен контрол.

4. данни за необходимите документи за изпълнение на процедурата по чл. 151, ал. 2 от ЗУТ, в случаите когато дейностите по реда на чл. 151, ал. 1, т. 16 от ЗУТ се извършват на недвижими културни ценности в техните граници и охранителни зони.

Чл. 6. Регистърът съдържа следната информация за разположените точки за безжичен достъп с малък обхват от инсталационен клас **E0**, E2 и E10:

1. идентификационни данни на оператора на електронната съобщителна мрежа;

2. данни за точките за безжичен достъп с малък обхват, включващи следните атрибутивни характеристики:

а) идентификационен номер, генериран от системата при първоначалната регистрация на ТБДМО;

б) местоположение (**адрес**), включително географски данни в съответствие с геодезическа система – БГС2005 (Българска геодезическа система 2005 – TRS 1989

UTM Zone 35N), приета с Постановление № 153 на Министерския съвет от 2010 г. за въвеждане на „Българска геодезическа система 2005, **както и височина над котанула на терена;**

в) използвана технология;

г) носещи честоти и ширина на канала;

д) еквивалентна изотропно излъчвана мощност (EIRP);

е) инсталационен клас;

ж) код на клетката и код на ТБДМО, определени от оператора на електронната съобщителна мрежа.

3. декларация на оператора за конкретните изисквания, на които отговаря ТБДМО в съответствие с разпоредбите на член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2020/1070, в случаите когато инсталираната точка за безжичен достъп с малък обхват е от инсталационен клас E2 или E10;

4. данни за необходимите документи за изпълнение на процедурата по чл. 151, ал. 2 от ЗУТ, в случаите когато разполагането на ТБДМО по реда на чл. 151, ал. 1, т. 18 от ЗУТ се извършва на недвижими културни ценности в техните граници и охранителни зони.

Автор: Илия Христозов (21.09.2022 15:41)

Предложение за изменен и допълнен проект на Наредбата - 1 част

Разпоредбите, в които съм направил **изменения и допълнения** спрямо представения проект на наредба за обществени консултации съм отбелязал с **болдване** и в следващите коментари ще ги обоснова **в мотивите си**.

НАРЕДБА ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО, УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ВОДЕНЕ, ПОДДЪРЖАНЕ И ПОЛЗВАНЕ НА РЕГИСТЪРА НА ПРИЕМНО-ПРЕДАВАТЕЛНИТЕ СТАНЦИИ НА НАЗЕМНИ МРЕЖИ, **НА** ДЕЙНОСТИТЕ ПО ЧЛ. 151, АЛ. 1, Т. 16 ОТ ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА **И НА** ТОЧКИТЕ ЗА БЕЗЖИЧЕН ДОСТЪП С МАЛЪК ОБХВАТ

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. (1) С настоящата наредба се определят съдържанието, условията и реда за **създаване**, водене, поддържане и ползване на регистър от три секции, както следва:

1. **на** приемно-предавателните станции на наземни мрежи, позволяващи предоставянето на електронни съобщителни услуги;

2. **на** дейностите, извършени при условията на чл. 151, ал. 1, т. 16 от Закона за устройство на територията (ЗУТ);

3. **на разположените** точки за безжичен достъп с малък обхват (**ТБДМО**), които отговарят на изискванията, определени в Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1070 на Комисията от 20 юли 2020 г. за определяне на характеристиките на точките за безжичен достъп с малък обхват съгласно член 57, параграф 2 от Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения (Регламент (ЕС) 2020/1070).

(2) С наредбата се определят и:

1. процедурите за вписване в регистъра, **отказ за вписване в регистъра** и заличаване на направена регистрация;
2. условията и реда за предоставяне на достъп до информация в регистъра;
3. дължимите административни такси;

4. изискванията и условията, на които трябва да отговарят разположените приемно-предавателни станции и ТБДМО.

Чл. 2. Регистърът се създава и поддържа от Комисията за регулиране на съобщенията, наричана по-нататък „Комисията“.

Чл. 3. (1) Регистърът се поддържа посредством информационна система, достъпна на интернет страницата на Комисията.

(2) Регистърът поддържа географска информационна система, която включва централизирана геобаза данни и осигурява достъп до пространствени данни, метаданни и услуги за пространствени данни.

(3) Регистърът съдържа данни, включително графични, за вписаните обстоятелства.

Раздел II

Съдържание на регистъра

Чл. 4. Регистърът съдържа следната информация за приемно-предавателните станции на наземни мрежи, позволяващи предоставянето на електронни съобщителни услуги:

1. идентификационни данни на оператора на електронната съобщителна мрежа;
2. данни за приемно-предавателната станция, включващи следните атрибутивни характеристики:
  - а) идентификационен номер, генериран от системата при първоначалната регистрация на съответната приемно-предавателна станция в регистъра по чл. 1, ал. 1;
  - б) местоположение (**адрес**), включително географски данни в съответствие с геодезическа система – БГС2005 (Българска геодезическа система 2005 – TRS 1989 UTM Zone 35N), приета с Постановление № 153 на Министерския съвет от 2010 г. за въвеждане на „Българска геодезическа система 2005, **както и височина над кота**

нула на терена;

в) код на клетката и код на приемно-предавателната станция, определени от оператора на електронната съобщителна мрежа;

г) използвана технология;

д) носещи честоти и ширина на канала;

е) мощност на изхода на предавателя и **еквивалентна изотропно излъчвана мощност (EIRP)** на приемно-предавателната станция;

ж) производител, включително на антенните съоръжения;

з) тип оборудване, включително на антенните съоръжения;

и) параметри на антенната система;

й) инсталационен клас.

3. данни за документи по въвеждането в експлоатация на приемно-предавателната станция:

а) номер/номера на протокола за измерване на стойностите на електромагнитните полета;

б) номер/номера на разрешението за ползване.

4. данни за необходимите документи за изпълнение на процедурата по чл. 151, ал. 2 от ЗУТ, в случаите когато монтажа на приемно-предавателната станция се извършва на недвижими културни ценности в техните граници и охранителни зони.

Автор: Илия Христов (21.09.2022 15:26)

Въведение

Предложеният проект на Наредбата е един доста осакатен вариант на първоначалния проект, представен от КРС, който беше един добре изготвен и балансиран документ.

Затова в следващите коментари **ще предложи и обоснова един допълнен проект на Наредбата**, който е на основата на проекта на Наредбата, приет от КРС с решение 4/06.01.2022 г. и е с някои изменения и допълнения, **които съм отбелязал с болдване** и които ще обоснова **в мотивите си**.

Ще представя и един подробен анализ и обосновка в подкрепа на становището, че **режимът на разполагане/инсталиране на точките за безжичен достъп с малък обхват трябва да е задължително регистрационен**, а не уведомителен режим, който се иска от някои заинтересовани страни.

Ще представя и една **идея за единен идентификационен код/номер за обозначаване на базовите станции** (приемно-предавателните станции и точките за безжичен достъп с малък обхват), по аналогия с номера VIN (Vehicle Identification Number) за автомобилите, който да съдържа в себе си основната информация за съответната базова станция.

Ще се получи едно доста дълго изложение, за което се извинявам предварително, но се надявам да не е отегчително и да има някаква полза за адекватното правно регулиране на този важен казус.

Тук ще представя по-съкратен вариант на моите становища, а на посочения имейл адрес ще представя пълния вариант.

В своите изложения съм използвал абривиатурата **ТБДМО** вместо „точка/и/те за безжичен достъп с малък обхват“.

История

Начало на обществената консултация - 29.08.2022

Приключване на консултацията - 28.09.2022

Справка за получените предложения - 21.11.2022

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)